

Koszorúzások, nagygyűlések

Emlékezés 1848. március 15-re

Zákányszéki
hétköznapiak

Az ünneplő szegediek, Kossuth szobránál

A magyar történelem egyik kiemelkedő eseményére, az 1848–49-es polgári forradalom és szabadságharc kezdetét jelentő március idusára emlékeztek pénteken országsszerte. Ifjúságok és diákok, a fiatalok és az idősebbek tízezrei koszorúzás, ünnepségeken, nagygyűléseken adóztak tisztelettel a történelmünk alakító forradalmár elődök emlékének.

Budapest az ünnep reggelén sok száz fiatal gyűlt össze a nemzetiszínű és vörös lobogókkal feldíszített Március 15-e téren, hogy Petőfi Sándor szobránál kegyelettel emlékezzen a forradalmár költőre. A Himnusz hangjai után a szobor talapzatán az MSZMP, a KISZ és a Hazafias Népfront Budapesti Bizottságának, a fővárosi fegyveres erőknek és testületeknek, valamint Budapest ifjúságának képviselői helyezték el a megemlékezés koszorúját; majd felcsendült a Szózat.

A Múzeumkertben több ezer budapesti fiatal jelenlétében — a forradalmi ifjúsági napok nyitányaként — ünnepi nagygyűlést rendezett a KISZ Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa. A 137 esztendővel ezelőtti események történelmi színlényén 1848-as dalok, indulók csendültek fel. Az ünnepség elnökségében ott volt Méhes Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, valamint a párt-, az állami, a társadalmi, a tömegszervezetek, a fegyveres erők és testületek számos vezetője.

A Himnusz hangjait követően az elnök Garamvölgyi József, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára köszöntötte a megjelenteket, majd Emőd Péter, a KISZ Központi Bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

A megemlékező szavak után az ünnepség résztvevői a tisztelet és a hála koszorúit helyezték el a múzeum falán, az 1848. március 15-i eseményeknek emléket állító márványtábla alá. Budapest ifjúságának ünnepi nagygyűlése 1848 szellemét, forradalmi lendületét idéző műsorral zárult.

Borongós, esős időre ébredt a város, mint 137 évvel ezelőtt... Tegnap, pénteken a magyar forradalom és szabadságharc évfordulóján elsőként a diákok emlékeztek meg a történelmi

eseményekről, a történelmi alakjairól a szegedi emlékhelyeken.

Március 15-e napján a Belvárosban több ezer szegedi gyűlekezett a Klauzál téren. A hagyományokhoz híven, e téren, Kossuth szobránál került sor ugyan is az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emlékére rendezett városi, megyei ünnepségre.

A Himnusz elhangzása után a Szegedi Nemzeti Színház művészei — Köves László, Szirmai Péter, Bácskai János, Galkó Bence, Bobor Péter —, valamint a Zrínyi általános iskola 5. osztályos tanulója, Sándor Attila irodalmi összeállításával köszöntötték a történelmi évfordulót. A kokárdával díszített színpadon eredeti forrásokból, Petőfi-, Széchenyi-, Jókai-naplójából idéztek történelmi sorokat a szereplők, történelmet idéző öltözkében, gyönyörű fekete „Attilában”, fekete túlrös szárú csizmában, olyan viseletben amit Petőfiék hordtak. Dr. Szentgyörgyi Pál, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára köszöntötte az ünneplő városlakókat, a jelszavakkal, szimbólumokkal együtt élő kokárdás fiatalokat, akik — mint mondotta —, remélhetőleg érzik és tudják, mit szimbolizál a szűvük fölé kitűzött jelkép „itt és most”. Üdvözölte azokat, akik a kor szavát megértve — mint a forradalom kirobbantói — elkötelezett munkásai jelenünknek. Március 15-e az évente megrendezésre kerülő forradalmi ifjúsági napok nyitánya, de nemcsak a fiatalok ünnepe. A megyei KISZ-bizottság titkára köszöntőjében utalt arra, a régi korok faggatása közben, az ünnep pillanataiban, hasznos számba venni, van-e bennünk annyi akarat, kitartás és elkötelezettség, mint a reformkor nagyjaiban, „közkatonaiban”.

A köszöntő után az Ifjú Gárda zenekara 48-as indulókat játszott. Az MSZMP Csongrád megyei bizottsága nevében dr. Koncz János, a bizottság titkára, a Szeged városi pártbizottság képviselőjében dr. Fraknó György, a bizottság titkára köszöntötte meg a Kossuth-emlékművet. A Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottsága nevében dr. Gyáni Lajos elnökségi tag, a városi bizottság képviselőjében dr. Berencsi György elnök köszöntötte. Az ifjúsági szó-

vetség képviselőjében dr. Veszeli Agnes, megyei megbízott titkár és Tóth Tamás, szegedi első titkár helyezte el az emlékezés virágait. Majd a fegyveres erők és testületek, a szegedi felsőfokú tanintézetek, a középiskolák és a munkásifjak képviselői koszorúztak.

Az ünnepség a Szózat elneklésével ért véget.

Késő délután és este gazdag kulturális program zárta az ünnepet.

M. E.

— Délután művészet hazautazni! — Ezt a sommás megállapítást egy Szegeden dolgozó zákányszéki ember tette. A Belvárosi temető kapujában levő megállóhelyen szokott felszállni a buszra. Mire azonban a végállomásra odáig ér a jármű, megtelik. Vagy megáll hát, vagy nem. A gond különben nemcsak a zákányszékieké, hanem más községek bejárói is érinti.

Egy-egy falugyűlésen a hétköznapi gondjai kerülnek szóba. Van köztük olyan, amely már évek óta visszaköszön, másokat talán megold a segítő igyekezet, vagy levez napirendről az idő múlása. E községi fórumok kézzelfogható haszna, hogy „rövidre zárják” az észrevételek útját. Zákányszéken például ott voltak a Volán, a DÉGÁZ, a DEMÁSZ képviselői is, meghallgatták a fölvetéseket. Igaz, nem az első számú vezetőnek mennek el az ilyen gyűlésekre, nem dönthetnek hát helyben, s nem tudnak biztosat ígérni, de szakemberek lévén föl tudják becsülni egy-egy észrevétel súlyát, javaslatot is tehetnek a megoldásra.

Zákányszék a szerencse- sebb települések közül való. Kellemes gondjuk, hogy

nemsokára vezetik a gázt. Ha ez megvalósul, a falu és a nagyváros jellemző életformájának előnyei egyesülhetnek a község lakóinak életében. Nem egyszerű, nem is olcsó dolog ez. Értéket, ha sok a kérdés, várakozó is, aggodalmas is egyben. Melyik utcákban vezetnek jeleket? Van-e elképzelés, hogy a külső utcákba mikor érhet el? Aki az üllési gerincek közepében lakik a tanyán, az bevezetheti-e a házába a külterületen is? A dolog másik oldala, hogy muszáj-e annak is bevezetni, aki nem akarja? Voltak, akik a hő-tárolós villanykályhára szavaztak annak idején, rá is költöttek egy csomó pénzt, most költsenek még a gázra is, amikor nincs szükségük rá? És mi legyen azokkal az idősebbekkel, akiknek az utcájában a többség vezet, néhányan viszont úgy gondolkoznak, meglesznek ők már enélkül a hátralevő életükben?

Szék Sándorné tanácselnök elmondta, ahol a lakosság többsége arra szavaz, jöjjön a gáz, ott nincs mód a kisebbségnek sem, hogy kibújjon a hozzájárulás alól. A műszaki szempontok mellett az is befolyásolja, mikor és merre megy a gáz, hogy

hol igénylik minél többen. A DÉGÁZ képviselője pedig biztosította a gerincek közepében a tanyán lakókat, hogy ha kifizetik a rájuk eső költséget, ők is beköthetik a gázt.

Régi panaszaik a külterületen élőknek, hogy nem viszik hához a táviratokat. Ez különösen haláleseteknél gond: bedobják ugyan a központi helyeken levő postáldába, de oda — pláne kemény télben — nem járnak naponta az emberek. Előfordulhat, hogy el is temetik a halottat, mire a gyászír eljut a címzetekhez. Borbás István szakszervezeti elnök vetette föl ezt a gondot, segítséget is ígért. A gazdaság mezőreie ugyanis járkár a földutakat, elvállalnák, hogy hához viszik a mulhatatlanul fontos táviratokat.

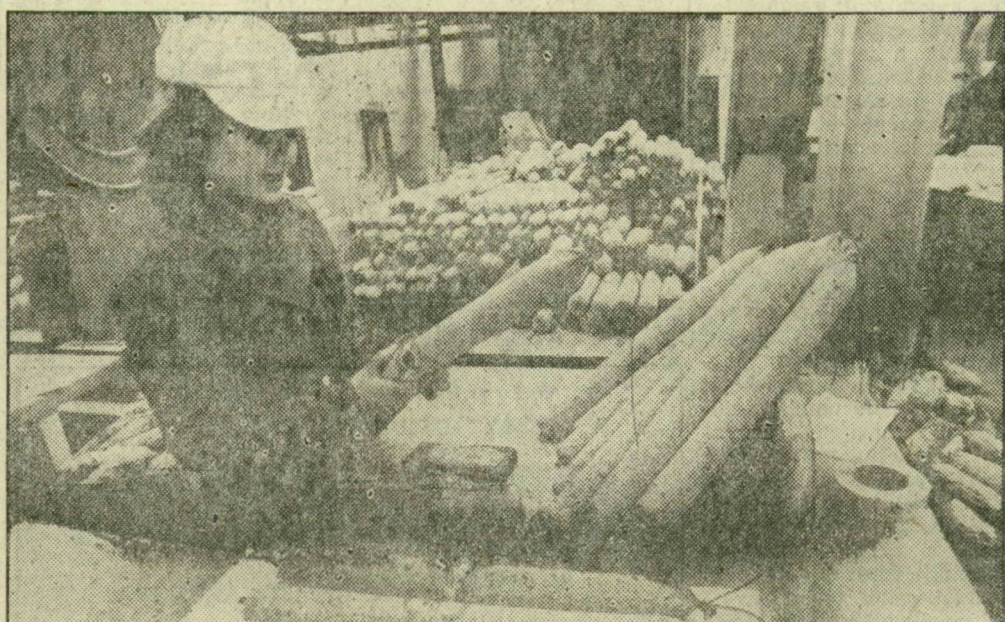
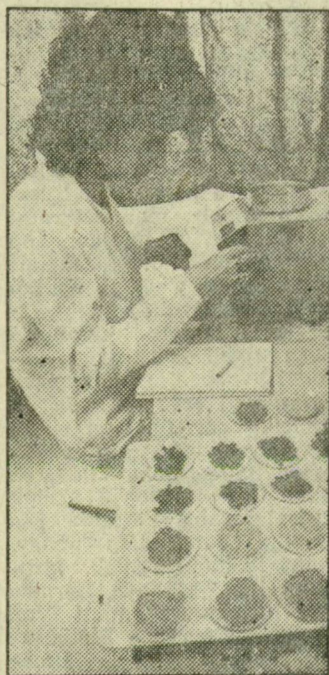
Jobb is lehetne a hétvégi állatorvosi ügyelet. Előfordul, hogy messze lakik az állatorvos, akinek kiszálltásáról a hívó köteles gondoskodni. Kétszer is megmondja hát az ember, ha megbetegszik egy harminkilos süldő, hogy melyik éri meg jobban: ha orvost hív drágán, vagy hagyja elpusztulni a jószágot. Mórhalmon már találtak jó megoldást, a helyben lakó állatorvos vállalt állandó ügyeletet. Zákányszéket azonban egyelőre több más községgel közös állatorvos látja el a hétvégi napokban, s ha telefonálnak neki, gyakran éppen beteg állatot kezelni ment. Talán pont azon a részen, ahonnan az újabb bejelentés érkezik, de nincs mód értesíteni út közben.

Az urbanizálódásnak nemcsak a küszöbön álló gázvezetés a jele. Vannak kellemetlenebb jelenségek is. Nemrég kötötték be Zákányszéket a crossbar-hálózatba, állítottak nyilvános telefonfülkét is, de a kamaszok ellopják: a telefonkönyvet, szétverik a fülke oldalát. Kitérdelték az üveget a buszváró ablakból, s almával hajigálták meg a tanácsitkár ablakát. Zákányszéken tudni lehet azért, ki tesz ilyeneket, azt kérték hát a főlshóalók, vessenek gátat a vandalizmusnak, szóljon rá a rongálókra, aki észreveszi őket, s elsősorban a szülők ügyeljenek, mivel töltik idejüket a csemetéik.

A februári szélvihar Zákányszéken is fölvetette a különböző intézmények működésének biztonságát. Áramszünet támadt például, s nehezen találtak lámpát a kultúrházban lakodalmazók, hogy ne sötétben kelljen vigadozni. Amikor „elment az áram”, utána nem sokkal a vízszolgáltatás is megszűnt. Valószínűleg nem volt feltöltve teljesen a hidroglobusz, amiről pedig azt ígérték a lakosságnak, hogy sokba kerül, de hosszú időre megoldja a község vízellátását.

Ezekben a hetekben más községekben hasonló gondokat vetnek föl a kisebb települések lakói. Jó hangulatban zajlanak ezek a falugyűlések, a biztató szavak után remélhetőleg a tettek sem maradnak el.

Tanács István

Nagy László felvételei

A Szegedi Szalámigyár és Húskombinát — nem tévedés! — huszonkét országba exportálja izes termékeit. Az elmúlt év végén sikerült bejutni az Egyesült Államok piacára is, ami, ismervé a bevitel szigorú szabályait, nem kis dolog. Képeinken: minikörkép a gyárból